

Andrzej Kempisty

Jaktorów, pow. Grodzisk Mazowiecki

Informator Archeologiczny : badania 3, 190-191

1969

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

gactwo materiału ceramicznego.

JAKTORÓW, pow. Grodzisk
Masowiecki

Zespół Badań nad Polskim
Średniowieczem UW i PW

Badaniami kierował Andrzej Kempisty. Finansował
WKZ w Warszawie. Pierwszy sezon badań. Kurhan
z okresu wpływów rzymskich /późnego ?/.

Badany obiekt to jeden z dwóch położonych obok siebie na osi W-E kurhanów. Kurhan I, którego badania rozpoczęto w czerwcu 1969 roku, zajmuje pozycję bardziej zachodnią. Obydwa kurhany posiadają prawie identyczne wymiary: ok. 22 m średnicy podstawy i ok. 80-90 cm wysokości. Zlokalizowane są one na rozległej łące, na północnym skraju Jaktorowa i na wschód od stawów należących do SGGW.

W środkowej części kurhanu I było rozległe zagłębienie, które - jak się okazało w toku badań - powstało w wyniku wkopu pochodzącego z drugiej połowy XVIII wieku. Świadczą o tym znalezione monety i inne zabytki. Wkop ten spowodował zniszczenie pochówku zajmującego centralne miejsce pod nasypem. Ślady tego pochówku, w postaci nielicznych skorup i okruchów ozdób bursztynowych, znaleziono na wtórnym złożu, w warstwach ziemi odrzuconej w czasie wykonywania wkopu. Odkryte zabytki pozwalają z dużym prawdopodobieństwem przyjąć, że pochówek pochodzi z późnego okresu rzymskiego.

Mimo wspomnianych zniszczeń udało się odkryć interesujące założenie konstrukcyjne obiektu. Był on sbudowany głównie z cegły, ale na jego powierzchni oraz w sklepieniu warstw nasypowych

stwierdzono obecność luźnego bruku z kamieni polnych. Przed wykonaniem nasypu wzniesiony też został na ówczesnej powierzchni ziemi kolisty mur z dużych głazów, który okalał miejsce pochówku. W obrębie tego wysokiego ogrodzenia stwierdzono bowiem występowanie warstwy spalenizny, niestety, zniszczonej w części środkowej. Interesującym też szczególnie konstrukcyjnym jest dość regularny rowek o głębokości ok. 30 cm i o podobnej szerokości, przebiegający u podstawy kurhanu. Wydaje się, że służył on do oznaczenia zasięgu nasypu.

W dwóch miejscach pod kurhanem znaleziono jeden dobrze zachowany grób późnolateński, zawierający trzy typowe naczynia oraz drugi - słabo zachowany grób - należący może do kultury grobów kłossowych. Groby te wyznaczają datę, po której powstał kurhan.

W ciągu ubiegłego sezonu sdożano rozkopać tylko ok. 1/3 obiektu. Kontynuacja badań nastąpi w roku 1970.

JANOWIEC, pow. Puławy

patrs okres nowożytny